

Forord

Religion og etikk i skole og barnehage

Artiklene i denne boka er resultat av et samarbeidsprosjekt som i sin tid ble til mellom religionsdidaktikere i UH-nett Vest. Folk flytter på seg og derfor har vi nå også bidrag fra Høgskolen i Innlandet. Artiklene drøfter spørsmål knyttet til religionsfagene i grunnutdanningen, i lærerutdanningen og i barnehagen. De fleste forfatterne anlegger et praktisk perspektiv, noe som var et mål med prosjektet. De nye lærerplanene i Fagfornyelsen som skal iverksettes høsten 2020, er i skrivende stund ennå ikke ferdige. Ny Overordnet del og fastsetting av kjerneelementer i fagene sammen med to runder med høringsutkast til læreplaner, har likevel gitt nokså tydelig inntrykk av hovedtendenser i det som kommer. Dette speiles derfor i mange artikler i denne boka.

Av de artiklene som dreier seg om KRLE-faget, er to lærebokanalyser. Anders Aschim tar for seg hvordan Martin Luther har blitt framstilt i norske religionslærebøker for grunnskolen. Kristin Hatlebrekke analyserer og diskuterer innledningstekster i to lærebøker i KRLE for ungdomsskolen. De handler om forholdet mellom religion, livssyn og vitenskap.

Arne Redse skriver om det vi kan kalle «etiske verdier i grunnopplæringen». Han drøfter hvordan den nye Overordnet del (OD) svarer til § 1-1 og 2-4 i Opplæringsloven og videre hvordan det etiske kjerneelementet i KRLE-faget samsvarer med etikken i OD.

Olav Christian Ruus og Eva Lindhardt har undersøkt synet på likestilling og kjønn blant lærerstudenter. Bente Afset drøfter, med basis i en undersøkelse, nyutdannede religionslæreres tanker om målet med KRLE-faget.

Ralph Meier tar for seg et fenomen i engelsk religionsundervisning, *Ambassadors of Faith and Belief*, «livssynsambassadører», i hans oversettelse. Det er eldre elever som skoleres til å holde foredrag om sin tro og religion for yngre elever. Meier beskriver prosjektet og drøfter muligheter

for å få til noe tilsvarende i norsk skole. Yvonne Wang har undersøkt hvordan holdninger kan endres gjennom interreligiøs dialog utenfor skolen ved å tilrettelegge for møter mellom elever i Religion og etikk-faget i videregående skole og jevnaldrende medlemmer av en interreligiøs dialoggruppe.

I den første av de to barnehageartiklene tar Liv Ingrid Aske Håberg for seg verdiformidling i barnehagen. Artikkelen tar utgangspunkt i observasjoner i barnehager og drøfter personalet sin relasjon til fagområdene i rammeplanen, barna sin plass i barnehagehverdagen og hvordan sentrale verdier blir formidlet. Ragnhild Fauske utforsker i sin artikkel hva som kjennetegner støttende samtaler om eksistensielle spørsmål i barnehagen. Materialet er student-transkripsjoner av 23 planlagte samtaler mellom en barnehagelærer og et barn eller ei gruppe barn (3–6 år).

Redaksjonen takker for samarbeidet. Artiklene er fagfellevurdert. Takk til anonyme fagfeller!

Vi takker dessuten UH-nett Vest for et raust bidrag til dekning av reiser i forbindelse med prosjektet. Vi takker også redaksjonen for bokserien Kyrkjefag Profil for at boka får bli publisert i denne serien. Dette er den første boka i serien som publiseres digitalt.

Volda, 2. september 2019

Bente Afset og Arne Redse

Redaktører